# Směry 1. poloviny 20. století

### Realismus

- zachycení skutečnosti tak jak je
- EPIKA (= má děj) novela (= má pointu), román, povídka

## **Avantgarda**

- experimentální poezie
- Automatické psaní (píšu co mě napadá)
- Dadaismus hl. představitel T. Tzara

#### Surrealismus

- vypnout mozek
- hl. představitel Salvator Dali
- Spojování věcí které spolu nesouvisí, zachycení snů a představ, práce s podvědomím

### Modernismus

- snaha o zachycení reálného světa novými přístupy

# **James Joyce**

- Irský prozaik a básník
- Představitel modernismu, experimentátor
- Díla: Dubliňané, Odysseus => vliv homéra, hl. Postava Štěpán Dedalus Portrét umělce v jinošských letech

### **Marcel Proust**

- Francouz
- Představitel modernismu
- Díla: Hledání ztraceného času tisíce postav, psychologie postav

## **Bertold Brecht**

- Německý dramatik
- Epické divadlo zapojování diváků do děje, kulisy
- Díla končila Happy endem
- Díla: Matka kuráž a její děti

Třígrošová opera

### Antoine de Saint Exupéry

nezařaditelný autor (nepatří do žádného směru)

Francouzský pilot

Díla: Malý princ - filozofická pohádka, prvky bajky - had, liška; růže

B 612, lampař, pijan, byznysmen, domýšlivec, král, hvězdář, výhybkář bludný druh, hádankovitost,

Téma: dospělý svět, dětská naivita (poučky, názory na svět, symboly - had = symbol smrti)

Noční let, Citadela

## **Ernest Hemingway**

ztracená generace (Hemingway, Remarque, Fitzgerald, Rolland, Steinová)

Američan => díla se odehrávala někde jinde

Díla: Sbohem, armádo - Itálie, Stařec a moře - Kuba, Zelené pahorky africké, Komu zvoní hrana - Španělsko

Metoda ledovce - člověk si musí hodně věcí domýšlet

## **Erich Maria Remarque**

němec, automobilová tématika

díla: Tři kamarádi

Vítězný oblouk Miluj bližního svého Čas žít, čas umírat Na západní frontě klid

#### **Romain Rolland**

francouz, představitel realismu

román řeka = hodně vedlejších dějových linií, mnoho postav

desetisvazkové dílo - Jan Kryštov - Nobelova cena

další díla: Dobrý člověk ještě žije

Petr a Lucie - novela

Životopis Beethovenův, Životopis Michelangelův

### **Henri Barbusse**

Symbolismus, naturalismus (= ošklivé zachycení života)

Díla: Oheň; Peklo; Jasno

# Michail Bulgakov

rus

díla: Psí srdce - psovi vloží do hlavy lidský mozek - Barykov

Mistr a Markétka - spálení rukopisu

#### **Boris Pasternak**

rus, modernista dílo: Doktor Živago

### **Thomas Mann**

němec

díla: Smrt v Benátkách

Buddenbrookovi Kouzelný vrch Josef a bratři jeho Doktor Faustus

#### John Steinbeck

Američan

Téma přistěhovalectví - Hrozny hněvu => Nobelova cena

Další díla: Pláň Tortilla

Na východ od ráje

O myších a lidech - téma: americký sen, rasismus

## Francis Scott Fitzgerald

Další díla: Na prahu ráje

Něžná je noc Poslední magnát

Velký Gatsby - americký sen, zelené světlo

# **George Bernard Shaw**

Irský dramatik

Díla: Pygmalion - Nobelova cena, komedie se sociální otázkou, Higgins - Líza